

Kulttuuriseteli / Kultursedel

Työntekijän omaehtoisen kulttuuritoiminnan verovapaus /
Skattefrihet för arbetstagarens frivilliga kulturverksamhet

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2008:13

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä
Undervisningsministeriets arbetsgruppspromemorior och utredningar

Kulttuuriseteli / Kultursedel

**Työntekijän omaehtoisen kulttuuritoiminnan verovapaus /
Skattefrihet för arbetstagarens frivilliga kulturverksamhet**

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2008:13

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Education

Opetusministeriö / Undervisningsministeriet
Koulutus- ja tiedepoliikan osasto / Utbildnings- och forskningspolitiska avdelningen
PL / PB 29
00023 Valtioneuvosto / Statsrådet
<http://www.minedu.fi/OPM/Julkaisut>

Yliopistopaino / Universitetstryckeriet, 2008

ISBN 978-952-485-503-7 (nid./htf)
ISBN 978-952-485-504-4 (PDF)
ISSN 1458-8102

Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä/
Undervisningsministeriets arbetsgruppsspromemorior och utredningar 2008:13

Kuvailulehti

Julkaisija
Opetusministeriö

Julkaisun päivämäärä
12.3.2008

Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Kulttuurisetelijärjestelmätyöryhmä Puheenjohtaja: Rauno Anttila Sihteeri: Tuula Lybeck, Katri Santtila	Julkaisun laji Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä Toimeksiantaja Opetusministeriö Toimielimen asettamispvm 15.6.2007 Dnro 89/040/2007		
<p>Julkaisun nimi (myös ruotsinkielinen) Kulttuuriseteli - Työntekijän omaehtoisen kulttuuritoiminnan verovapaus Kultursedel - Skattefrihet för arbetstagarens frivilliga kulturverksamhet</p>			
<p>Julkaisun osat Muistio</p>			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Työryhmä on toimeksiantonsa mukaisesti laatinut esityksen tuloverolakiin (1535/1992) otettavista säännöksistä, joiden nojalla työntekijän omaehtoinen kulttuuritoiminta määritetään verovapaaksi. Työryhmä on myös määritelty toiminnalle käyttöalueen rajoakseen sekä laatinut ehdotuksensa hallituksen esityksen muotoon.</p> <p>Työryhmä ehdottaa laajennettavaksi tuloverolain 69 §:n soveltamisalaan. Nykyisin työnantajan järjestämä tavanomainen ja kohtuullinen, koko henkilökunnalle suunnattu virkistys- ja harrastustoiminta, kuten liikuntaseteli, on tuloverolain nojalla verovapaa etu. Työnantajan työntekijälle tarjoaman työntekijän omaehtoisen liikuntatoiminnan lisäksi myös vastavaa kulttuuritoiminta säädetäksiin tietyn edellytyksin verovapaaksi henkilökuntaedaksi.</p> <p>Työryhmä ehdottaa, että tuloverolaissa määrättäisiin nykyisen verovapaan omaehtoisen liikuntatoiminnan lisäksi se kulttuuritoiminta, joka kuului verovapaan etuuden piiriin. Laissa tarkoitettaisiin kulttuuritoiminnalla käyntiä museossa, teatterissa, oopperassa, elokuvateatterissa, konsertissa, taidenäytelyssä tai muussa vastaavassa eri taiteenaloihin liittyvässä tapahtumassa tai tilaisuudessa. Kulttuuritoimintana pidettäisiin myös käyntiä tiedekeskuksessa ja urheilutapahtumassa sekä osallistumista ohjatulle toiminnalliselle taidekurssille.</p> <p>Työryhmän ehdotukseen sisältyy myös, että laissa säädetäisiin verottomalle etuudelle 400 euroon ylärajaa. Lähtökohtana on, että verovapaa omaehtoisen kulttuuritoiminnan maksuväline tai muu maksujärjestely voitaisiin ottaa käyttöön vuoden 2009 alusta.</p>			
<p>Avainsanat</p> <p>kulttuuriseteli, liikuntaseteli, tuloverolaki, henkilökuntaetu, harrastus- tai virkistystoiminta</p>			
<p>Muut tiedot</p>			
Sarjan nimi ja numero Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2008:13	ISSN 1458-8102	ISBN 978-952-485-503-7 (nid.) 978-952-485-504-4(PDF)	
Kokonaissivumäärä 23	Kieli suomi ja ruotsi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Yliopistopaino		Kustantaja Opetusministeriö	

Presentationsblad

Utgivare
Undervisningsministeriet

Utvigningsdatum
12.3.2008

Författare (uppgifter om organets namn, ordförande, sekreterare) Arbetsgruppen för ett system med kultersedlar Ordförande: Rauno Anttila Sekreterare: Tuula Lybeck, Katri Santtila	Typ av publication Undervisningsministeriets arbetsgruppsspromemorior och utredningar Uppdragsgivare Undervisningsministeriet Datum för tillsättande av 15.6.2007 Dnro 89/040/2007		
<p>Publikation (även den finska titeln) Kultursedel - Skattefrihet för arbetstagarens frivilliga kulturverksamhet Kulttuuriseteli - Työntekijän omaehtoisen kulttuuritoiminnan verovapaus</p>			
Publikationens delar Promemoria			
Sammandrag Arbetsgruppen har i enlighet med sitt uppdrag utformat förslag till bestämmelser som ska tas in i inkomstskattelagen (1535/1992) och med stöd av vilka arbetstagarens frivilliga kulturverksamhet fastställs som skattefri. Arbetsgruppen har också slagit fast avgränsningar för användningsområdet och avfattat sina förslag i form av en regeringsproposition. Arbetsgruppen föreslår att tillämpningsområdet för 69 § i inkomstskattelagen ska utvidgas. I dagens läge är sedanlig och skälig rekreations- och hobbyverksamhet som arbetsgivaren ordnar för hela personalen, t.ex. motionssedlar, en skattefri förmån med stöd av inkomstskattelagen. Det föreslås att inte bara arbetstagarens frivilliga motionsverksamhet som arbetsgivaren erbjuder arbetstagarna utan också motsvarande kulturverksamhet på vissa villkor ska vara en skattefri personalförmån. Arbetsgruppen föreslår att det i inkomstskattelagen utöver den nuvarande skattefria, frivilliga motionsverksamheten också ska föreskrivas om kulturverksamhet som omfattas av den skattefria förmånen. Med kulturverksamhet avses i lagen besök på museer, teatrar, opera, biografer, konserter, konstutställningar eller andra motsvarande evenemang eller tillställningar med anknytning till olika konstområden. Som kulturverksamhet ska också betraktas besök i vetenskapscenter och på idrottsevenemang samt deltagande i handledda, aktivitetsbaserade konskurser. Arbetsgruppen föreslår dessutom att det i lagen ska föreskrivas en övre gräns på 400 euro för den skattefria förmånen. Utgångspunkten är att det skattefria betalmedlet för frivillig kulturverksamhet eller något annat betalarangemang ska kunna införas vid ingången av 2009.			
Nyckelord kultersedel, motionssedel, inkomstskattelag, personalförmån, hobby- eller rekreativ verksamhet			
Övriga uppgifter			
Seriens namn och nummer Undervisningsministeriets arbetsgruppsspromemorior och utredningar 2008:13	ISSN 1458-8102	ISBN 978-952-485-503-7 (htf.) 978-952-485-504-4 (PDF)	
Sidoantal 23	Språk finska och svenska	Pris	Sekretessgrad offentlig
Distribution Universitetstrycket	Förlag Undervisningsministeriet		

Description			
Publisher Ministry of Education	Date of publication 12.3.2008		
Authors Culture voucher committee The Committee Chair: Rauno Anttila Secretary: Tuula Lybeck, Katri Santtila			Type of publication Reports of the Ministry of Education, Finland
			Contracted by Ministry of Education
Committee appointed on 15.6.2007		Dnro 89/040/2007	
Name of publication Report of the culture voucher committee			
Parts Report			
Abstract			
<p>As determined in its letter of appointment, the committee drew up a proposal for stipulations to be included in the Income Tax Act (1535/1992) providing for a tax exemption for an employee's free-choice cultural activity towards which the employer gives financial support. The committee delimited the scope of this activity and put forward its recommendations in the form of a government proposal.</p> <p>The committee proposes that the scope of application of Section 69 of the Income Tax Act be enlarged. At present, moderate normal recreational and hobby activities offered to the personnel as a whole, such as the sports voucher, are exempted from income tax under the Act. The committee proposes that provisions be legislated to make free-choice cultural activity a tax-exempt employee benefit in the same manner on certain conditions.</p> <p>The committee proposes that, in addition to sports, the Income Tax Act also define cultural activity covered by the tax-exempt employee benefit scheme. In the Act, cultural activity would mean museum, theatre, opera, film, concert and art exhibition visits, and any other corresponding event or performance relating to a form of art. The concept of cultural activity would also include visits to a science centre or a sports event and participation in a guided course in creative art.</p> <p>The committee further proposes that a maximum of 400 euros be stipulated for the tax-exempt benefit. It is proposed that the tax-free culture currency or other means of payment be taken into use from the beginning of 2009.</p>			
the culture voucher, the sports voucher, the Income Tax Act, employee benefit, recreational and hobby activity			
Other information			
Name and number of series Reports of the Ministry of Education, Finland 2008:13		ISSN 1458-8102	ISBN 978-952-485-503-7 (pbk.) 978-952-485-504-4 (PDF)
Number of pages 23	Language Finnish	Price	Degree of confidentiality public
Distributed by Helsinki University Press		Published by Ministry of Education	

Opetusministeriölle

Opetusministeriö asetti 15 päivänä kesäkuuta 2007 työryhmän, jonka tehtävänä oli laatia ehdotus verovapaasta kulttuurisetelijärjestelmästä, jonka käyttöön ottamisesta on mainittu pääministeri Matti Vanhasen II hallituksen ohjelmassa. Työryhmän tuli tehdä esitys tuloverolakiin otettavista säädöksistä, joiden nojalla kulttuurisetelijärjestelmä määritellään verovapaaksi. Työryhmän tuli määritellä kulttuurisetelin käyttöalueen rajaus ja laatia ehdotuksensa hallituksen esityksen muotoon.

Työryhmän puheenjohtajaksi kutsuttiin johtaja Rauno Anttila ja muiksi jäseniksi neuvotteleva virkamies Hannele Koivunen, neuvotteleva virkamies Erkki Norbäck, kulttuurisihteeri Mervi Tiensuu-Nylund opetusministeriöstä sekä ylitarkastaja Sari Wulff Verohallituksesta. Työryhmän pysyvästä asiantuntijana toimi ylitarkastaja Panu Pykönen valtiovarainministeriöstä. Sihteereinä toimivat hallitusneuvos Tuula Lybeck ja ylitarkastaja Katri Santtila opetusministeriöstä.

Työryhmän tuli kuulla valtiovarainministeriön budgettiosastoja ja keskeisiä työnantaja- ja työntekijäjärjestöjä sekä toimialan keskeisten sidosryhmien asiantuntijoita tarkoitukseenmuksaiseksi katsomaassaan laajuudessa.

Työryhmän tuli saada työnsä päätökseen 31.10.2007 mennessä. Opetusministeriö jatkoi työryhmän toimikautta 29.2.2008 saakka.

Työryhmä on työnsä aikana kuullut liikuntasetelin käyttöön liittyen Helsingin kaupungin liikuntavirastoa. Lisäksi työryhmä kartoitti Suomen Teatterit ry:n avustuksella kulttuurisetelin käytön nykytilaa valtionosuutta saavien teattereiden piirissä. Työryhmä järjesti asiasta helmikuussa 2008 kuulemistilaisuuden. Kuultavaksi kutsutuille oli myös varattu mahdollisuus jättää huomionsa ehdotuksesta kirjallisesti. Kuultavaksi kutsuttiin Finlands Festivals ry, Suomen Teatteriliitto ry, Suomen Museoliitto ry, Suomen Sinfoniaorkesterit ry, Suomen Elokuvasäätiö, Suomen Kirjailijaliitto ry, Suomen Taiteilijaseura ry, Finnkino Oy, Valtion liikuntaneuvosto, Elinkeinoelämän Keskusliitto EK ry, Valtion työmarkkinatalous, Kunnallinen työmarkkinatalous, Suomen Yrittäjät ry, Veronmaksajain Keskusliitto ry, Suomen Kuntaliitto, AKAVA ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, Suomen Ammattiiliittojen Keskusjärjestö SAK ry, Smartum Oy, Finnbody Oy, RJ - Kuntoiluseteli Oy, Lippupalvelu Oy ja Lippupiste Oy. Lisäksi työryhmä kuuli valtiovarainministeriön budgettiosastoja. Työryhmä sai 12 kirjallista lausuntoa.

Työryhmä kokoonui 8 kertaa.

Työryhmä katsoo, että työntekijöiden toimintakyky, osaaminen ja motivaatio ovat yri-

tysten ja muiden työyhteisöjen menestyksen edellytyksä. Työntekijöiden työkyvystä ja henkilösestä hyvinvoinnista huolehtiminen on erityisen ajankohtaista nyt ja tulevaisuudessa, kun ikääntyneiden osuus työvoimasta kasvaa. Työnantajan järjestämän virkistys- ja harrastustoiminnan voidaan katsoa olevan työkykyä ylläpitäväksi toimintaa. Fyysisestä ja psyykkisestä hyvinvoinnista huolehtiminen on tärkeää ja se on perustellusti ollut vahvasti esillä niin työterveyshuollossa kuin työkykyä ylläpitävässä toiminnassakin.

Työnantajat ovat jo pitkään kannustaneet työntekijöitäan huolehtimaan erityisesti fyysisestä kunnosta liikunnan avulla työkyyn ylläpitämiseksi. Työntekijöiden käytössä on ollut mm. verovapaa liikuntaseteli, jolla palkansaaja on voinut valita harrastusmuodon ja -ajan kohdan vapaasti. Sen sijaan taide- ja kulttuuripalveluita ei ole hyödynnetty vastaavassa määrin. Työnantajan työntekijälle kustantama kulttuuriseteli ei ole täyttänyt verovapauden edellytyksiä.

Työryhmä ehdottaa laajennettavaksi tuloverolain 69 §:n soveltamisalaa. Nykyisin työnantajan järjestämä tavanomainen ja kohtuullinen, koko henkilökunnalle suunnattu virkistys- ja harrastustoiminta, kuten liikuntaseteli, on tuloverolain nojalla verovapaa etu. Työnantajan työntekijälle tarjoaman työntekijän omaehtoisen liikuntatoiminnan lisäksi myös vastaava kulttuuritoiminta säädettäisiin tietyn edellytyksin verovapaaksi henkilökuntaeduksi.

Työryhmä ehdottaa, että tuloverolaissa määriteltäisiin nykyisen verovapaan omaehtoisen liikuntatoiminnan lisäksi se kulttuuritoiminta, joka kuului verovapaan etuuden piiriin. Laissa tarkoitettaisiin kulttuuritoiminnalla käyntiä museossa, teatterissa, oopperassa, elokuvateatterissa, konsertissa, taidenäyttelyssä tai muussa vastaavassa eri taiteenaloihin liittyvässä tapahtumassa tai tilaisuudessa. Kulttuuritoimintana pidettäisiin myös käyntiä tiedekeskukseen ja urheilutapahtumassa sekä osallistumista ohjatulle toiminnalliselle taidekurssille.

Työryhmän ehdotukseen sisältyy myös, että laissa säädettäisiin verottomalle etuudelle 400 euron yläraja. Lähtökohtana on, että verovapaa omaehtoisen kulttuuritoiminnan maksuväline tai muu maksujärjestely voitaisiin ottaa käyttöön vuoden 2009 alusta.

Saatuaan tehtävänsä suoritetuksi työryhmä jättää kunnioittaen muistionsa opetusministeriölle.

Helsingissä 12. päivänä helmikuuta 2008

Rauno Anttila

Hannele Koivunen

Erkki Norbäck

Panu Pykönen

Mervi Tiensuu-Nylund

Sari Wulf

Tuula Lybeck

Katri Santtila

Till undervisningsministeriet

Den 15 juni 2007 tillsatte undervisningsministeriet en arbetsgrupp för att utarbeta ett förlag till ett system med skattefria kultursedlar. Införandet av systemet nämns i programmet för statsminister Matti Vanhanens andra regering. Arbetsgruppen skulle lägga fram förslag till bestämmelser i inkomstskattelagen med stöd av vilka systemet med kultersedlar fastslås som skattefritt. Arbetsgruppen skulle definiera avgränsningen för kulturbedelns användningsområde och avfatta sitt förslag i form av en regeringsproposition.

Till ordförande för arbetsgruppen kallades direktör Rauno Anttila. Övriga medlemmar var konsultativa tjänstemannen Hannele Koivunen, konsultativa tjänstemannen Erkki Norbäck, kultursekreterare Mervi Tiensuu-Nylund från undervisningsministeriet samt överinspektör Sari Wulff från Skattestyrelsen. Överinspektör Panu Pykänen från finansministeriet var permanent sakkunnig. Regeringsrådet Tuula Lybeck och överinspektör Katri Santtila från undervisningsministeriet var sekreterare.

Arbetsgruppen skulle höra finansministeriets budgetavdelning och de centrala arbetsgivar- och arbetstagarorganisationerna samt sakkunniga vid de centrala intressentgrupperna inom verksamhetsområdet i den utsträckning arbetsgruppen ansåg det vara ändamålsenligt.

Arbetsgruppen skulle slutföra sitt arbete senast den 31 oktober 2007. Undervisningsministeriet förlängde arbetsgruppens mandatperiod till den 29 februari 2008.

Under arbetets gång hörde arbetsgruppen Helsingfors stads idrottsverk angående användningen av motionssedlar. Med understöd från Suomen Teatterit – Finlands Teatrar ry kartlade arbetsgruppen dessutom nuläget för användningen av kultersedlar bland de teatrar som får statsandelar. Arbetsgruppen ordnade ett diskussionsmöte i februari 2008. De som kallades för att höras hade också getts möjlighet att lämna skriftliga anmärkningar om förslaget. Följande instanser kallades för att höras: Finland Festivals ry, Suomen Teatterit – Finlands Teatrar ry, Suomen museoliitto – Finlands museiförbund ry, Suomen Sinfoniaorkesterit ry, Finlands Filmstiftelse, Suomen Kirjailijaliitto ry, Suomen Taiteiliijaseura – Konstnärgillet i Finland ry, Finnkino Oy, Statens idrottsråd, Finlands näringsliv rf, Statens arbetsmarknadsverk, Kommunala arbetsmarknadsverket, Företagarna i Finland rf, Skattebetalarnas Centralförbund rf, Finlands Kommunförbund, AKAVA ry, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Smartum Oy, Finnbody Oy, RJ – Kuntoiluseteli Oy, Lippupalvelu Oy och Lippupiste Oy. Dessutom hörde arbetsgruppen finansministeriets budgetavdelning. Arbetsgruppen fick tolv skriftliga utlåtanden.

Arbetsgruppen samlades åtta gånger.

Arbetsgruppen anser att arbetstagarnas funktionsförmåga, kompetens och motivation är en förutsättning för att företag och andra arbetsgemenskaper ska nå framgång. Just nu

och i framtiden då andelen äldre personer bland arbetskraften ökar är det speciellt aktuellt att värna om arbetstagarnas arbetsförmåga och psykiska välbefinnande. Rekreations- och hobbyverksamhet som arbetsgivaren ordnar kan betraktas som verksamhet för bevarande av arbetsförmågan. Det är viktigt att värna om det fysiska och psykiska välbefinnandet, vilket med fog har haft en framträdande plats inom såväl företagshälsovården som verksamheten för bevarande av arbetsförmågan.

Arbetsgivarna har redan länge uppmunrat sina arbetstagare att sköta i synnerhet sin fysiska kondition med hjälp av motion i syfte att bevara arbetsförmågan. Arbetstagarna har haft tillgång till bl.a. skattefria motionssedlar där löntagarna fritt har kunnat välja form och tidpunkt för hobbyerna. Konst- och kulturtjänster har däremot inte använts i motsvarande utsträckning. Kultursedlar som arbetsgivaren bekostat för sina arbetstagare har inte uppfyllt villkoren för skattefrihet.

Arbetsgruppen föreslår att tillämpningsområdet för 69 § i inkomstskattelagen ska breddas. I dagens läge är sedvanlig och skälig rekreations- och hobbyverksamhet som arbetsgivaren ordnar för hela personalen, t.ex. motionssedlar, en skattefri förmån med stöd av inkomstskattelagen. Det föreslås att inte bara frivillig motionsverksamhet som arbetsgivaren erbjuder arbetstagarna utan också motsvarande kulturverksamhet på vissa villkor ska vara en skattefri personalförmån.

Arbetsgruppen föreslår dessutom att det i inkomstskattelagen utöver den nuvarande skattefria, frivilliga motionsverksamheten också ska föreskrivas om kulturverksamhet som en skattefri förmån. Med kulturverksamhet avses i lagen besök på museer, teatrar, opera, biografer, konserter, konstutställningar eller andra motsvarande evenemang eller tillställningar med anknytning till olika konstområden. Som kulturverksamhet betraktas också besök i vetenskapscenter och på idrottsevenemang samt deltagande i handledda, aktivitetsbaserade konskurser.

Arbetsgruppen föreslår också att det i lagen ska anges en övre gräns på 400 euro för den skattefria förmånen. Utgångspunkten är att det skattefria betalmedlet för frivillig kulturverksamhet eller något annat betalarangemang ska kunna införas vid ingången av 2009.

Efter att ha slutfört uppdraget överlämnar arbetsgruppen högaktningsfullt sin promemoria till undervisningsministeriet.

Helsingfors den 12 februari 2008

Rauno Anttila

Hannele Koivunen

Erkki Norbäck

Panu Pykönен

Mervi Tiensuu-Nylund

Sari Wulf

Tuula Lybeck

Katri Santtila

Sisältö / Innehåll

<u>Opetusministeriölle</u>	<u>6</u>
<u>Till undervisningsministeriet</u>	<u>8</u>
<u>Esityksen pääasiallinen sisältö</u>	<u>11</u>
<u>Perustelut</u>	<u>11</u>
1 Nykytila	11
2 Ehdotetut muutokset	13
3 Esityksen vaikutukset	15
4 Asian valmistelu	15
5 Voimaantulo	16
<u>Laki tuloverolain 69§:n muuttamisesta</u>	<u>17</u>
<u>Propositionens huvudsakliga innehåll</u>	<u>18</u>
<u>Motivering</u>	<u>18</u>
1 Nuläge	18
2 De viktigaste förslagen	20
3 Propositionens konsekvenser	22
4 Beredningen av propositionen	23
5 Ikraftträdande	23
<u>Lag om ändring av 69 § i inkomstskattelagen</u>	<u>24</u>

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tuloverolakia. Nykyisin työnantajan järjestämä tavanomainen ja kohtuullinen, koko henkilökunnalle suunnattu virkistys- tai harrastustoiminta, kuten liikuntaseteli, on tuloverolain nojalla verovapaa etu. Työnantajan työntekijälle tarjoaman työntekijän omaehtoisen liikuntatoiminnan lisäksi myös vastaava kult-

tuuritoiminta säädetäisiin tietyin edellytyksin verovapaaksi henkilökuntaeduksi. Lisäksi laissa säädetäisiin verottomalle etuudelle 400 euron yläraja.

Laki on tarkoitettu tulevaksi voimaan pääväenä kuuta 20 .

PERUSTELUT

1 Nykytila

Työntekijöiden toimintakyky, osaaminen ja motivaatio on yritysten ja muiden työyhteisöjen menestyksen edellytys. Työntekijöiden työkyvystä ja henkisestä hyvinvoinnista huolehtiminen on erityisen ajankohtaista nyt ja tulevaisuudessa, kun ikääntyneiden osuus työvoimasta kasvaa. Työnantajan järjestämän virkistys- ja harrastustoiminnan voidaan katsoa olevan työkykyä ylläpitäväksi toimintaa. Fyysisestä ja psyykkisestä hyvinvoinnista huolehtiminen on tärkeää ja se on perustellusti ollut vahvasti esillä niin työterveyshuollossa kuin työkykyä ylläpitävässä toiminnassakin.

Työnantajan järjestämä tavanomainen ja kohtuullinen, koko henkilökunnalle suunnattu virkistys- ja harrastustoiminta on tuloverolain (1535/1992) 69 §:n nojalla verovapaa etu. Kysymys on työnantajan etua silmällä pitäen toteutettavasta, koko henkilöstön viihdyvyyttä ja suorituskykyä tai työpaikan ihmisuhteita ylläpitävästä ja parantavasta toiminnasta, jolla ei ole mainittavaa henkilökunnan elantokustannuksia säästäävästä vaikuttusta. Tavanomaisuutta ja kohtuullisuutta arvioitaessa merkityksellisiä ovat paitsi edun laatu ja raha-arvo myös työnantajien etuuksien antamisessa työntekijöille yleisesti noudattama käytäntö. Erityyppiset edut vaihtelevat laadultaan ja raha-arvoltaan.

Jotta työnantajan järjestämä virkistys- ja harrastustoiminta olisi verovapaa etu, tulee

sen olla koko henkilökunnalle suunnattu siten, että etu on samanlaisena kaikkien työntekijöiden käytettävissä. Jos työnantajalla on toimipisteitä eri paikkakunnilla, edun järjestämistapa voi olla eri toimipisteissä erilainen, kunhan kaikkien palkansaajien saama etu on kustannuksiltaan sama.

Verovapauden lähtökohtana on, että toiminta on työnantajan järjestämää. Esimerkkinä työnantajan järjestämästä verovapaasta virkistys- ja harrastustoiminnasta ovat työnantajan koko henkilökunnalleen järjestämät yhteiset liikunta- ja kulttuuritilaisuudet. Työnantajat ovat jo pitkään kannustaneet työntekijöitäan huolehtimaan erityisesti fyysisestä kunnosta liikunnan avulla työkyvyn ylläpitämiseksi. Sen sijaan taide- ja kulttuuripalveluita ei ole hyödynnetty vastaavassa määrin.

Työnantaja voi järjestää henkilökunnalleen liikuntaa verovapaana esimerkiksi siten, että se itse varustaa kuntosalin tai palkkaa liikunnanohjaajan omiin tiloihinsa. Liikuntapalvelut voidaan ostaa myös ulkopuoliselta palveluntuottajalta, jolloin työnantaja maksaa kustannukset suoraan palveluntuottajalle. Henkilökunnan kulttuuri- ja muuta harrastustoimintaa voidaan pitää työnantajan järjestämänä silloin, kun työnantaja luovuttaa harrastus- ja kerhotiloja henkilökunnan käyttöön, tukee rahallisesti henkilökunnan järjestäytynyttä kerhotoimintaa tai järjestää erilaisia yhteisiä kulttuuri- tai muita harrastustilaisuuksia. Täten myös kulttuuripalvelut voidaan tietyin

edellytyksin toteuttaa ostamalla ne ulkopuoliselta. Työnantaja voi esimerkiksi ostaa tiettyyn teatteri- tai musiikkiesitykseen liput henkilökunnalleen ja työnantaja maksaa kustannukset suoraan palveluntuottajalle. Tämä edellyttää, että pääsyliipista aiheutunut kustannus on kohtuullinen. Sen sijaan ei ole mahdollista, että työnantaja maksaisi työntekijälle pääsylippujen hintoja tiettyyn euromääärään asti.

Jos palkansaaja voi valita harrastusmuodon ja -ajankohdan vapaasti, on varsin tulkinnavarista, onko kysymys työnantajan järjestämää toiminnasta vai palkansaajan omien harrastuskustannusten korvaamisesta. Tämä rajanveto-ongelma oli esillä silloin, kun liikuntaseteli tuli markkinolle. Asia ratkaistiin lisäämällä tuloverolakiin nimenomaisen säännös, jossa työnantajalta saatu liikuntaseteli säädettiin verovapaaksi edaksi verovuoden 2004 alusta. Liikuntapalvelu voidaan siten nykyisin maksaa myös kolmannen tahan liikuntasetellillä. Työntekijät voivat valita liikuntapaikoista minkä tahansa paikan, joka hyväksyy kyseisen setelin maksuvälilineksi ja harrastaa haluamaan ajankohtana.

Liikuntasetelin käyttöön liittyy kuitenkin samat rajoitukset kuin muuhunkin verovaaseen virkistys- ja harrastustoimintaan. Toiminnan on oltava työnantajan järjestämää, tavanomaista ja kohtuullista sekä koko henkilöstölle suunnattua. Lisäksi verontonta liikuntaetua, kuten liikuntaseteliä käytettäessä on voitava varmistua siitä, että etua käyttää henkilö, jolle työnantaja on sen antanut. Jos liikuntaseteleitä voivat käyttää esimerkiksi perheenjäsenet, niiden arvo on koko määrältään palkkaa.

Liikuntaseteleitä käytettäessä tavanomaiseena liikuntana pidetään hallituksen esityksen laiksi tuloverolain muuttamisesta (HE 49/2003 vp) perustelujen mukaan suomalaisen yleisesti harrastamia liikuntamuotoja, kuten muun muassa kuntosalia-, tai uimahallikäyntejä sekä pelivuoroja ja ohjattuja liikuntatunteja. Liikuntaseteliä ei voida käyttää esimerkiksi urheilutilaisuuksien sisään-pääsymaksuihin.

Laissa ei ole säädetty euromäärä, joka katsottaisiin säännöksen tarkoittamaksi kohtuuliseksi eduksi. Verotuskäytännössä on hyväksytty työntekijän omaehtoisen liikunta-

toiminnan kohtuullisen kustannuksen määräksi palkansaajaa kohden noin 200 euroa vuodessa. Käytännössä määrä sovelletaan, jos työnantaja on järjestänyt liikuntamahdolisuksia myös omissa tiloissaan. Jos mahdollisuus tarjotaan ainoastaan omien tilojen ulkopuolella, voi kustannus olla hieman suurempi. On myös huomattava, että muuhun virkistys- ja harrastustoimintaan annetun tuen kohtuullisuus arvioidaan erikseen. Esimerkiksi työnantajan työntekijöilleen järjestämiän yhteisten teatterikäyntien kustannuksia ei sisällytetä mainittuun määrään.

Vuonna 2003 annetussa eduskunnan valtiovarainvaliokunnan mietinnössä (VaVM 24/2003 vp) todetaan, että 200 euron euromäärä on informatiivinen ja kuvaavalla verotuskäytäntöä. Sillä ei pyritä säättämään verovapaan etuuden määrää. Edelleen valiokunta toteaa, että kysymys on pohjimiltaan elantomenojen korvaamisesta, jojen työntekijän tulee vastata pääosin itse liikunnasta aiheutuvista kustannuksistaan. Lainkohdan tarkoituksesta on tarjota työnantajalle mahdollisuus kannustaa työntekijötä liikkumaan tavanomaisen ja kohtuullisen henkilökuntaedun turvin. Se ei oikeuta siten työnantaja korvaamaan verovapaasti kaikkia työntekijän urheilemisesta aiheutuneita kustannuksia.

Myös kulttuuripalveluita voidaan nykyään ostaa ulkopuolisilta palveluntuottajilta kolmannen tahan seteleillä. Liikuntasetelistä poiketen työnantajan henkilökunnalleen kustantama kulttuuriseteli ei ole verovapaa. Keskusverolautakunta on julkaissut kulttuurisetelin verotuskohtelusta ennakkoratkaisun 056/2005. Keskusverolautakunta katsoi, että kyse on veronalaisesta etuudesta. Myös korkein hallinto-oikeus päätyi samaan lopputulokseen (KHO 278/2005). Työnantajan henkilökunnalleen kustantamaa mahdollisuutta käyttää kulttuuriseteliä maksuvälineenä erilaisissa kulttuurilaitoksissa ja -tapahtumissa ei siten pidetä tuloverolain 69 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuna työnantajan järjestämään verovapaana virkistys- ja harrastustoimintana. Työntekijän saama etu on katsottava tuloverolain 61 §:n 2 momentissa tarkoitetuksi veronalaiseksi ansiotuloksi.

Valtionosuutta saaville teattereille vuonna 2007 tehdyн kyselyn perusteella voidaan

päätellä, että kulttuurisetelin käyttö on liikuntaseteleihin verrattuna vähäistä. Syynä voi olla sen verollisuus ja kulttuurisetelin käytöstä aiheutuvat kustannukset. Sen sijaan liikuntaseteleitä käytetään aktiivisesti. Vuositasolla liikuntaseteleillä kustannetaan valtakunnalliseksi useita miljoonia liikuntakäyntejä.

2 Ehdotetut muutokset

Pääministeri Matti Vanhasen II hallituksen ohjelmassa todetaan, että otetaan käyttöön verovapaa kulttuurisetelijärjestelmä.

Esityksessä ehdotetaan, että tavanomaista henkilökuntaetua koskevan tuloverolain 69 §:n soveltamisalaa laajennetaisiin. Ehdotuksen mukaan työntekijän veronalaiseksi tuloksi ei katsottaisi etua työnantajan työntekijölle tarjoamista tietyistä kulttuuripalveluista, vaikka työntekijällä olisi mahdollisuus valita useista eri harrastuskohteista ja hän voisi valita harrastusajankohdan itse. Näitä kulttuuripalveluja olisi siten mahdollisuus tarjota verovapaasti vastaavalla tavalla kuin liikuntapalveluja nykyisin. Ehdotetut säännökset mahdollistaisivat myös hallitusohjelmissa mainitun kulttuurisetelijärjestelmän verovapauden, kunhan järjestelmä täyttää käytön valvontaan ja muut esitykseen liittyvät edellytykset.

Tuloverolain 69 § n 1 momentin 4 kohtaa muutettaisiin siten, että siinä ei mainittaisi enää nimenomaisesti liikuntaseteliä. Säännöksen lisättäisiin uusi 5 momentti, jossa säädetäisiin tavanomaisesta ja kohtullisesta työnantajan tarjoamasta työntekijän omaehoitisen liikunta- ja kulttuuritoiminnan verovapudesta. Säännöksen mukaan työnantajan järjestämän virkistys- tai harrastustoimintaan pidettäisiin myös työnantajan tarjoamaa työntekijän omaehoitista liikunta- ja kulttuuritoimintaa. Lain tarkoittamana kulttuuritoimintana pidettäisiin käyntiä museossa, teatterissa, oopperassa, elokuvateatterissa, konsermissa, taidenäyttelyssä tai muussa vastaavassa eri taiteenaloihin liittyvässä tapahtumassa tai tilaisuudessa. Lain tarkoittamana kulttuuritoimintana pidettäisiin myös käyntiä tiedekeskussa ja urheilutapahtumassa sekä osallistumista ohjattuun, toiminnalliseen tai-dekurssiin. Edellytyksenä olisi, että etu on ainoastaan työntekijän käytettävissä.

Omaehtoisella toiminnalla tarkoitettaisiin sitä, että työntekijä voi harrastaa itse valitsemansa ajankohtana ja valita harrastuspaikan ja -tavan useiden eri vaihtoehtojen joukosta. Edun järjestämistapa voisi olla liikuntaseteli, kulttuuriseteli tai näiden yhdistelmä taikka jokin muu vastaava järjestelmä. Edun piiriin tulisivat myös esimerkiksi erilaisten yritysten markkinoinmat liput, edellyttäen, että ne oikeuttavat ainoastaan säännöksen tarkoittamiin liikunta- ja kulttuuritilaisuuksiin. Edun piirisä voisivat olla myös elokuvaliput, jos niihin järjestetään säännöksen edellyttämä edun käyttäjään liittyvä valvonta. Myös suoraan liikunta- tai kulttuuriympäristöjen kanssa tehdyt kahdenvälistet sopimukset kuuluisivat säännöksen soveltamisalaan.

Pykälässä tarkoitettuna toimintana ei voitaisi hyväksyä sellaista menettelyä, jossa työnantaja maksaa työntekijälle rahapalkkaa työntekijän harrastustoiminnastaan antamia kuitteja vastaan. Toiminnan olisi oltava työnantajan tarjoamaa toimintaa, jossa rahaliikenne ei kulje työntekijän kautta. Rahana maksettu palkka olisi aina veronalaista tuloa.

Ehdotetun 5 momentin edellytykset täyttävä liikunta- ja kulttuuritoiminta katsottaisiin säännöksen 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuksi työnantajan järjestämäksi virkistys- tai harrastustoiminnaksi. Verovapauden edellytykset olisivat siten samat kuin muillakin 1 momentissa tarkoitetuilla verovapaille henkilökuntaedullilla. Myös omaehtoinen liikunta- ja kulttuuritoiminta olisi siten järjestettävä koko henkilökunnalle ja sen olisi oltava tavanomaisista ja kohtullista.

Edun raha-arvon osalta kohtullisuus määriteltäisiin suoraan laissa 400 euroksi. Verotuskäytännössä on liikuntaseteleiden osalta nykyisin hyväksytty kohtullisen kustannuksen määräksi palkansaajaa kohden noin 200 euroa vuodessa. Muuhun virkistys- ja harrastustoimintaan annetun tuen kohtullisuus on arvioitu erikseen. Ehdotetun veroedun tulisi pitää sisällään sekä liikunta- että kulttuuritoiminta siten, että uudistus ei heikennä jo olemassa olevaa liikuntaetuutta. Kun verovaan edun piiriin kuuluisi myös kulttuuritoiminta, kohtullisen edun määräksi säädetäisiin 400 euroa. Etu sisältäisi sekä liikunta- että kulttuuritoiminnan, eikä säännös asettaisi rajoja sille, miten määrä jakautuu liikunta- ja

kulttuuripalvelujen kesken. Verovapaan edun arvo laskettaisiin työnantajakohtaisesti. Jos työnantaja tarjoaisi omaehtoista liikunta- tai kulttuuritoimintaa säännöksessä mainittua määrää enemmän, tämän yli menevä osa katsottaisiin työntekijän veronalaiseksi tuloksi. Ylimenevästä osuudesta ei kuitenkaan olisi suoritettava työnantajan sosiaaliturvamaksua, eikä sairausvakuutuksen päivärahamaksua, sillä näitä maksuja koskevan lainsäädännön mukaan maksuja ei peritä henkilökuntaeduisata.

Pykälän 5 momentissa lueteltaisiin työntekijän omaehtoinen virkistys- ja harrastustoiminta, jota pidettäisiin verovapaana. Verovapaana tavanomaisena liikuntana pidettäisiin edelleen suomalaisen yleisesti harrastamia liikuntamuotoja, kuten kuntosalia- ja uimahaliläkyntejä sekä ohjattuja liikuntatunteja. Maksuvälilineenä voisi edelleen toimia nykyisin 1 momentin 4 kohdassa mainittu liikuntaseteli. Tältä osin esityksellä ei olisi tarkoitus muuttaa nykyistä käytäntöä liikunnan osalta.

Verovapaana omaehtoisena 5 momentissa tarkoitettuna kulttuuritoimintana pidettäisiin työntekijän käyntiä museossa, teatterissa, oopperassa, elokuvateatterissa, konsertissa, taidenäyttelyssä taikka vastaavassa muussa eri taiteenaloihin liittyvässä tapahtumassa tai tilaisuudessa. Vastaavana muuna eri taiteenaloihin liittyvänä tapahtumana tai tilaisuutena pidettäisiin elokuva-, kirjallisuus-, kuva-, muotoilu-, näyttämö-, rakennus-, sävel-, tanssi-, valokuva- ja sirkustaitteeseen liittyviä tapahtumia ja tilaisuuksia. Veroedulla tuettaisiin sisäänpääsymaksuja näihin tilaisuuksiin. Verovapauden piiriin eivät kuuluisi messu- ja huvipuistokäynnit. Tavarana vuokrausta, kuten esimerkiksi videovuokrausta tai tavarahankintoja, kuten esimerkiksi kirjahankintoja, ei voitaisi pitää pykälän tarkoittamana verovapaana kulttuuritoimintana. Verovapauden piiriin kuuluisi myös käynti tiedekeskussa ja urheilutapahtumassa.

Verovapaana työntekijän omaehtoisena toimintana voitaisiin pitää myös omaehtoista osallistumista ohjatuille toiminnallisille taidekursseille. Työnantaja voisi ehdotetun 5 momentin nojalla tarjota työntekijöilleen verovapaasti osallistumista työntekijän valitsemille elokuva-, kirjallisuus-, kuva-, muotoi-

lu-, näyttämö-, rakennus-, sävel-, tanssi-, valokuva- ja sirkustaitteen kursseille. Verovapaana taidekurssina pidettäisiin osallistumista esimerkiksi edellä mainittujen taiteenalojen kurssitoimintaan, joka olisi työpajatyypistä, jossa toiminta olisi ohjattua ja jossa lähtökohtana olisi itse tekeminen. Taidekursien materiaalihankinnat eivät kuitenkaan kuuluisi verovapauden piiriin. Momentin soveltamisalan piiriin eivät myöskään kuuluisi esimerkiksi kielikoulutus ja taidekurssit, joita voidaan käyttää tutkinnon osana tai johtavat tutkintoon.

Verovapauden edellytyksenä olisi, että etu on ainoastaan työntekijän käytettävissä. Näin ollen lippujen, seteleiden tai muiden maksujärjestelyjen olisi oltava henkilökohtaisia. Riippumatta siitä onko liikunta- ja kulttuuripalvelu järjestetty jollakin edellä kuvatulla maksuvälilineellä tai kahden välisellä sopimuksella tulee maksuvälilineen olla työntekijän nimellä tai muulla sellaisella tavalla yksilöity, että työntekijä voidaan sitä käytettäessä tunnistaa. Mikäli näin ei meneteltäisi olisi niistä saatava etu koko määrältään veronalaista tuloa. Jos palveluntarjoaja on sopinut edellä mainittujen maksuvälineiden vastaanottamisesta maksuksi tai muusta maksujärjestelystä liikunta- ja kulttuuritoiminnassa, on palvelun tarjoajan aina tarkistettava käytäjän henkilöllisyys. Jos tunnistaminen tapahtuisi esimerkiksi numerosarjan avulla, on esimerkiksi lippuun viimeistään sitä luovutetaessa kirjoitettava nimi, jotta setelin yhteys käyttäjään voidaan tarvittaessa jälkikäteen aina todeta.

Riittävästä valvonnasta huolehtiminen on työnantajien, palveluntuottajien ja maksujärjestelyjen tuottajien edun mukaista, sillä järjestely ei kuuluisi verovapauden piiriin, jollei se täytä 5 momentissa säädettyjä kaikkia, myös valvontaan liittyviä edellytyksiä. Ehdotetun 5 momentin voimaantullessa myös nykyisten liikuntasetelijärjestelmien olisi verroetuuden säilyttääkseen huolehdittava siitä, että ne täytäisivät edun valvontaan liittyvät kriteerit.

Mikäli maksuvälilineenä on seteli tai sitä vastaava, sillä ei saa hankkia sellaisia sarjalippuja joiden käyttäjää ei myöhemmin voida todeta. Setelillä voitaisiin siten hankkia ainoastaan yksittäisiä palveluja tai henkilökohtai-

sia sarjalippuja. Lisäksi edellytettiäisiin, ettei seteliä tai muuta maksuvälinettä voitaisi muuttaa rahaksi eikä siitä olisi mahdollisuutta saada rahaa takaisin, jos palvelun hinta jää alle setelin arvon.

Säännös ei koskisi tilanteita, joissa työnantaja järjestää yhteisen liikunta- tai kulttuuritilaisuuden työntekijöilleen. Tällöin edun verovapautta arvioitaisiin ainoastaan 1 momentin 4 kohdan perusteella. Yhteistilaisuuksia ei siten laskettaisi mukaan 5 momentissa tarkoitettun etuuden arvoon. Myöskään työnantajan omissa tiloissa harrastamista, esimerkiksi työnantajan tiloissa olevan kuntosalin käyttöä ei laskettaisi mukaan 5 momentissa tarkoitettuun toimintaan. Esityksellä ei ole muutoinkaan tarkoitus muuttaa työnantajan työntekijöilleen kollektiivisesti järjestämien virkistys- tai harrastustilaisuuksien verotuskohtelua, vaan näiden tilaisuuksien veronalaisuutta arvioitaisiin edelleen ainoastaan 1 momentin 4 kohdan vakiintuneen tulkinnan mukaisesti.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Verovapaan virkistys- ja harrastustoiminnan laajentaminen esityksessä tarkoitettulla tavalla työntekijän omaehitoiseen liikunta- ja kulttuuritoimintaan alentaisi verotuloja arvionta enimmillään vajaalla 10 miljoonalla eurolla. Valtion osuus olisi noin 5,5 miljoonaa euroa, kuntien osuus 4 miljoonaa euroa, Kansaneläkelaitoksen osuus 0,3 miljoonaa euroa ja seurakuntien osuus 0,2 miljoonaa euroa.

Verovapaan virkistys- ja harrastustoiminnan piirissä tällä hetkellä olevia liikuntaseteleitä käytetään noin viisi miljoonaa kappaletta vuosittain. Työnantaja voi verovapaasti antaa yhtä työntekijää kohti noin 200 eurolla liikuntaseteleitä vuodessa. Liikuntaseteleiden osalta verotuottomenetykset ovat noin 9 miljoonaa euroa. Omaehitoisen verovapaan toiminnan laajentuessa kulttuuripalveluihin ja enimmäismäärän korottuessa 400 euroon työntekijää kohti verotuottomenetysten voidaan arvioida kaksinkertaisuwan. Osa tästä kohdistuisi kulttuuripalvelujen käyttöön ja osa lisääntyneeseen liikuntapalvelujen käyttöön. Lisäksi verovapauden laajentuessa omaehitoiseen kulttuuritoimintaan, järjestel-

män piiriin tulisi todennäköisesti kokonaan uusia työntekijöitä. Ainakin ensimmäisinä vuosina verotuottomenetykset jääisivät kuitenkin todennäköisesti mainittua arviota pienemmiksi, sillä työnantajat eivät todennäköisesti heti ottaisi käyttöön verovapaita kulttuuriseteteitä.

3.2 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Terve ja toimintakyvin väestö on hyvinvointiyhteiskunnan perustekijöitä. Samoin toimivat hyvinvointipalvelut ovat alueiden kilpailukyvyn ja työvoiman saannin ja pysyyvyyden kannalta olennainen tekijä. Peruspalvelujen lisäksi kulttuuri-, liikunta- ja muiden vastavien hyvinvointipalveluiden merkitys taloudellisen kasvun edistäjänä ja työpaikkojen tarjoajana on tulevaisuudessa Suomen kaltaisissa kehittyneissä yhteiskunnissa keskeinen.

Esityksen tarkoituksena on parantaa työnantajan mahdollisuksia tukea henkilöstön työhyvinvointia laajentamalla henkilöstöpolitiikan keinovalikoimaa sellaisilla työhyvinvointiin liittyvillä toimenpiteillä ja toimintamalleilla, joilla tuetaan työvoiman työssä jaksamista, -viihtymistä ja -pysymistä. Terve ja toimintakyvin henkilöstö on yksi toimivan työyhteisön perusedellytys.

Mielien ja kehon hyvinvointiin vaikuttavilla tekijöillä on vaikutus myös luovaan toimintaan sekä ongelmanratkaisukykyyn ja tätä kautta uusien innovaatioiden syntyn. Haasteena on kilpailukyvyn turvaaminen. Kulttuurin ja liikunnan merkitys terveyden ylläpitäjänä, sairauksien ennaltaehkäisijänä mutta myös toimintakyvyn ja osaamisen kehittäjänä on osoitettu lukuisin tutkimuksin. Niillä on positiivinen yhteys yrityksen ilmapiiriin, esimiesten ja alaisten suhteeseen ja ihmisten motivaatioon.

Ehdotetun verovapauden laajennuksen voidaan odottaa lisäävän kulttuuripalvelujen käyttöä, mikä puolestaan vahvistaa kulttuurin yhteiskunnallista asemaa ja parantaa kulttuurialan työllisyttä.

4 Asian valmistelu

Ehdotus on valmisteltu opetusministeriön asettamassa työryhmässä, jossa oli opetusmi-

nisteriön lisäksi valtiovarainministeriön ja verohallituksen edustus.

Työryhmä on työnsä aikana kuullut liikuntasetelin käyttöön liittyen Helsingin kaupungin liikuntavirastoa. Lisäksi työryhmä kartoitti Suomen Teatterit ry:n avustuksella kulttuurisetelin käytön nykytilaa valtionosuutta saavien teattereiden piirissä. Työryhmä järjesti asiasta helmikuussa 2008 kuulemistilaisuuden. Kuultavaksi kutsutuille oli myös varattu mahdollisuus jättää huomionsa ehdotuksesta kirjallisesti. Kuultavaksi kutsuttiin Finlands Festivals ry, Suomen Teatteriliitto ry, Suomen Museoliitto ry, Suomen Sinfoniaorkesterit ry, Suomen Elokuvasäätiö, Suomen Kirjailijaliitto ry, Suomen Taiteilijaseura ry, Finnkino Oy, Valtion liikuntaneuvosto, Elinkeinoelämän Keskusliitto EK ry, Valtion työmarkkinatalos, Kunnallinen työmarkkinatalos, Suomen Yrittäjät ry, Veronmaksajain Keskusliitto ry, Suomen Kuntaliit-

to, AKAVA ry, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry, Suomen Ammattiilaitojen Keskusjärjestö SAK ry, Smartum Oy, Finnbody Oy, RJ - Kuntoiluseteli Oy, Lippupalvelu Oy ja Lippupiste Oy. Lisäksi työryhmä kuuli valtiovarainministeriön budgettiosastoa. Työryhmä sai 12 kirjallista lausuntoa.

Kuulemistilaisuudessa suhtauduttiin pykälän soveltamisalan laajentamiseen yleisesti ottaen myönteisesti. Kantaa otettiin muun muassa pykälän soveltamisalan rajaauksiin, euromääräin toteamiseen lain tasolla sekä järjestelmän valvontaan liittyviin asioihin.

5 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan päivänä **kuuta 20**.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiyhdistus:

Laki

tuloverolain 69 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1992 annetun tuloverolain (1535/1992) 69 §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1065/2003, sekä
lisätään 69 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi lainsäädäntössä 1086/2000 ja 561/2004 sekä mainitus-
sa laissa 1065/2003, uusi 5 momentti, seuraavasti:

69 §

Tavanomainen henkilökuntaetu

Veronalaiseksi tuloksi ei katsota, ellei edellä säädetystä muuta johdu, koko henkilökunnan tai työnantajan palveluksesta eläkkeellä olevien työnantajalta saamaa tavanomaista ja kohtuullista:

— — — — —
4) etua työnantajan järjestämästä virkistystai harrastustoiminnasta;

— — — — —
Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettuna etuna pidetään myös enintään 400 euron vuosittaista etua työnantajan tarjoamasta

työntekijän omaehtoisesta liikunta- ja kulttuuritoiminnoista. Tässä momentissa kulttuuritoiminnoilla tarkoitetaan käyntiä museossa, teatterissa, oopperassa, elokuvateatterissa, konsertissa, taidenäytelyssä tai muussa vastaavassa eri taiteenaloihin liittyvässä tapahtumassa tai tilaisuudessa. Kulttuuritoimintana pidetään myös käyntiä tiedekeskussa ja urheilutapahtumassa sekä osallistumista ohjatulle toiminnalliselle taidekurssille. Edellytyksenä on, että etu on ainoastaan työntekijän käytettävissä.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta .

Helsingissä päivänä kuuta 200 .

Tasavallan Presidentti

Ministeri

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att inkomstskattelagen ska ändras. I dagens läge är sedvanlig och skälig rekreations- eller hobbyverksamhet som arbetsgivaren ordnar för hela personalen, t.ex. motionssedlar, en skattefri förmån med stöd av inkomstskattelagen. Det föreslås att inte bara frivillig motions-

verksamhet som arbetsgivaren erbjuder arbetstagarna utan också motsvarande kulturverksamhet på vissa villkor ska vara en skattefri personalförmån. Det föreslås dessutom att det i lagen ska anges en övre gräns på 400 euro för den skattefria förmånen.

Lagen avses träda i kraft den 20 .

MOTIVERING

1 Nuläge

Arbetstagarnas funktionsförmåga, kompetens och motivation är en förutsättning för att företag och andra arbetsgemenskaper ska nå framgång. Just nu och i framtiden då andelen äldre personer bland arbetskraften ökar är det speciellt aktuellt att värna om arbetstagarnas arbetsförmåga och psykiska välbefinnande. Rekreations- och hobbyverksamhet som arbetsgivaren ordnar kan betraktas som verksamhet för bevarande av arbetsförmågan. Det är viktigt att värna om det fysiska och psykiska välbefinnandet, vilket med fog har haft en framträdande plats inom såväl företags- hälsovården som verksamheten för bevarande av arbetsförmågan.

Sedvanlig och skälig rekreations- och hobbyverksamhet som arbetsgivaren ordnar för hela personalen en skattefri förmån med stöd av 69 § i inkomstskattelagen (1535/1992). Det handlar om verksamhet för att bevara och förbättra hela personalens trivsel och prestandaförmåga eller människorelationerna på arbetsplatsen. Verksamheten genomförs med hänsyn till arbetsgivarens intresse och har inte någon nämnvärd inbesparande effekt på personalens kostnader för uppehället. Inte bara förmånen art eller värde i pengar utan också den praxis som arbetsgivarna allmänt tillämpar när de erbjuder arbetstagarna förmåner har relevans när frågan om sedvanlighet och skälighet bedöms. Olika

typer av förmåner varierar till sin art och sitt värde i pengar.

För att den rekreations- och hobbyverksamhet som arbetsgivaren ordnar ska vara en skattefri förmån måste den rikta till hela personalen så att förmånen står till förfogande för alla arbetstagare i samma form. Om arbetsgivaren har verksamhetsställen på flera orter kan förmånen tillhandahållas på olika sätt vid olika verksamhetsställen, förutsatt att förmånen har samma värde för alla löntagare.

Utgångspunkten för skattefriheten är att verksamheten ordnas av arbetsgivaren. Gemensamma motionsevenemang och kulturella evenemang som arbetsgivaren ordnar för hela personalen är exempel på skattefri rekreations- och hobbyverksamhet som arbetsgivaren ordnar. Arbetsgivarna har redan länge uppmuntrat sina arbetstagare att sköta i synnerhet sin fysiska kondition med hjälp av motion i syfte att bevara arbetsförmågan. Konst- och kulturtjänster har dock inte använts i motsvarande utsträckning.

Arbetsgivaren kan ordna skattefri motionsutövning för sin personal t.ex. så att arbetsgivaren själv utrustar en motionssal eller anställer en idrottsinstruktör som arbetar i arbetsgivarens egna lokaliteter. Motionstjänster kan också köpas av en utomstående serviceproducent, och då betalar arbetsgivaren kostnaderna direkt till serviceproducenten. Kulturverksamhet och annan hobbyverksamhet för personalen kan anses ha ordnats av ar-

betsgivaren i sådana fall då arbetsgivaren ställer hobby- och klubblokaler till personalens förfogande, då arbetsgivaren ekonomiskt stöder organiserad klubbverksamhet för personalen eller ordnar olika slags gemensamma kulturevenemang eller övriga hobbyevenemang. Därmed kan även kulturtjänster under vissa förutsättningar tillhandahållas genom att de köps av utomstående. Arbetsgivaren kan t.ex. köpa biljetter till en viss teater- eller musikföreställning för sina anställda och betala kostnaderna direkt till serviceproducenten. Det förutsätts då att kostnaderna för biljetterna är skäliga. Det är däremot inte möjligt att arbetsgivaren betalar sina arbetstagare ett visst belopp av biljettprierna.

Om löntagaren fritt kan välja form och tidpunkt för fritidsverksamheten är det mycket oklart huruvida det handlar om verksamhet som arbetsgivaren tillhandahåller eller ersättning för löntagarens egen hobbykostnader. Gränsdragningsproblemet blev aktuellt när motionssedlarna kom ut på marknaden. Frågan lösades genom att det i inkomstskattelagen togs in en uttrycklig bestämmelse om att motionssedlar som en arbetstagare får av arbetsgivaren utgör skattefri förmån från ingången av skatteåret 2004. För närvarande kan motionstjänster således också betalas med en tredje parts motionssedlar. Arbetstagarna får välja vilken motions- eller idrottsplats som helst som godkänner sedeln som betalmedel och ägna sig åt motionsutövning vid den tidpunkt de önskar.

Användningen av motionssedlar är dock förenad med samma begränsningar som all annan skattefria rekreations- och hobbyverksamhet. Verksamheten ska ha ordnats av arbetsgivaren, vara sedvanlig och skälig och riktas till hela personalen. När skattefria motionsförmåner, såsom motionssedlar, används gäller det att kunna förvissa sig om att förmånen används av den som fått förmånen av sin arbetsgivare. Om motionssedlarna kan användas t.ex. av familjemedlemmar, betraktas motionssedlarna som lön till fullt belopp.

När motionssedlar används kan enligt motiveringen i regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av inkomstskattelagen (RP 49/2003 rd) som sedvanlig motion betraktas sådana motionsformer som finländarna i allmänhet utövar, t.ex.

besök i gym och simhallar, spelturer och handledda motionstimmar. Motionssedlar får inte användas t.ex. för att betala inträdesavgifter till idrottsevenemang.

I lagen har inte angetts något belopp som kan betraktas som en skälig förmån enligt bestämmelsen. Inom beskattningspraxisen har ett årligt belopp på omkring 200 euro per arbetstagare godkänts som en skälig kostnad för de anställdas frivilliga motionsutövning. Beloppet tillämpas i praktiken, om arbetsgivaren har ordnat motionsmöjligheter också i sina egna lokaliteter. Om möjligheten erbjuds endast utanför de egna lokaliteterna, får kostnaden vara något högre. Det bör noteras att när det gäller stöd som erbjudits för annan rekreations- och hobbyverksamhet bedöms skäligheten separat. Exempelvis kostnaderna för gemensamma teaterbesök som arbetsgivaren ordnar för sina arbetstagare inkluderas inte i det nämnda beloppet.

I finansutskottets betänkande från 2003 (FiUB 24/2003 rd) konstateras att beloppet 200 euro är informativt och avspeglar rådande beskattningspraxis. Avsikten är alltså inte att lägga fast den skattefria förmånen storlek. Utskottet konstaterar vidare att det till snyvende och sist är fråga om ersättning för utgifter för uppehället, och därmed bör arbetstagarna själva huvudsakligen svara för sina motionskostnader. Lagrummet är avsett som en möjlighet för arbetsgivarna att uppmuntra arbetstagarnas motionsintressen med hjälp av en sedvanlig och skälig personalförmån. Bestämmelsen berättigar därmed inte arbetsgivaren att skattefritt ersätta arbetstagarnas alla idrotts- och motionskostnader.

I dagens läge kan också kulturtjänster köpas av utomstående serviceproducenter med en tredje parts sedlar. Till skillnad från motionssedlarna är kultursedlar som arbetsgivaren bekostar för sin personal inte skattefria. Centralskattenämnden har offentliggjort ett förhandsavgörande (056/2005) i fråga om beskattning av kultersedlar. Centralskattenämnden ansåg att det handlar om en skattelektig förmån. Också högsta förvaltningsdomstolen kom till samma resultat (HFD 278/2005). Den möjlighet som arbetsgivaren bekostar för sin personal och som innebär att personalen kan använda kultersedeln som be-

talmedel vid olika kulturinrättningar och kulturenemang betraktas således inte som sådan skattefri rekreations- och hobbyverksamhet som arbetsgivaren ordnar och som avses i 69 § 1 mom. 4 punkten i inkomstskattelagen. Den förmån som arbetstagaren får bör betraktas som skattepliktig förvärvsinkomst enligt 61 § 2 mom. i inkomstskattelagen.

Utifrån en enkät som 2007 gjordes bland teatrar som är mottagare av statsandelar kan man dra slutsatsen att kultursedlar används i liten utsträckning i jämförelse med motionssedlar. Det kan bero på skattepliktigheten för kultursedlarna och på de kostnader användningen medför. Motionssedlar används däremot aktivt. På årsbasis bekostas på riksnivå flera miljoner motions- och idrottsrelaterade besök med motionssedlar.

2 De viktigaste förslagen

I programmet för statsminister Matti Vanhanens andra regering konstateras att ett system med skattefrihet för kultersedlar införs.

I denna proposition föreslås att tillämpningsområdet för 69 § i inkomstskattelagen ska breddas. I paragrafen föreskrivs om sedvanliga personalförmåner. Det föreslås att den förmån för vissa kulturtjänster som arbetsgivaren erbjuder sina arbetstagare inte ska betraktas som skattepliktig inkomst för arbetstagarna, även om arbetstagarna kan välja bland flera olika hobbyobjekt och själva välja när de utövar sin fritidsverksamhet. Kulturtjänsterna kan således erbjudas skattefritt på motsvarande sätt som motionstjänsterna i dagens läge. De föreslagna ändringarna möjliggör också skattefrihet för det systemet med kultersedlar som nämns i regeringsprogrammet, förutsatt att systemet uppfyller villkoren när det gäller att övervaka användningen och de övriga villkoren i anslutning till propositionen.

Det föreslås att 69 § 1 mom. 4 punkten i inkomstskattelagen ska ändras så att motionsedlar inte längre nämns. Det föreslås att ett nytt 5 mom. ska fogas till paragrafen. I det nya momentet föreskrivs om skattefrihet för sedvanlig och skälig frivillig motions- och kulturverksamhet som arbetsgivaren erbjuder arbetstagaren. Enligt bestämmelsen

ska också sådan frivillig motions- och kulturverksamhet som arbetsgivaren erbjuder arbetstagaren betraktas som rekreations- eller hobbyverksamhet som arbetsgivaren ordnar. Med kulturverksamhet enligt lagen ska avses besök på museer, teatrar, opera, biografer, konserter, konstutställningar eller andra motsvarande evenemang eller tillställningar med anknytning till olika konstområden. Som kulturverksamhet enligt lagen ska också betraktas besök i vetenskapscenter och på idrotts-evenemang och deltagande i handledda, aktivitetsbaserade konstkurser. Det förutsätts att förmånen står till förfogande endast för arbetstagaren.

Med frivillig verksamhet avses att arbetstagaren kan ägna sig åt aktiviteterna vid en tidpunkt som han eller hon valt själv och välja plats och sätt bland flera olika alternativ. Sättet för ordnatet av förmånen kan utgöras av motionsedlar, kultersedlar eller en kombination av dessa eller något annat motsvarande system. Förmånen ska inbegripa också t.ex. biljetter som marknadsförs av olika företag, förutsatt att biljetterna berättigar endast till sådana motions- och kulturenemang som avses i bestämmelsen. Förmånen kan också omfatta biografbiljetter, förutsatt att det ordnas sådan kontroll av användarna som förutsätts enligt bestämmelsen. Även avtal som arbetsgivaren ingått direkt med en idrotts- eller kulturinrättning ska omfattas av tillämpningsområdet för bestämmelsen.

Som verksamhet enligt paragrafen ska inte kunna godkännas ett förfarande där arbetsgivaren betalar arbetstagaren penninglös mot arbetstagarens kvitton över sin hobbyverksamhet. Verksamheten ska vara verksamhet som arbetsgivaren erbjuder och där betalningsrörelsen inte går via arbetstagaren. Lön i form av pengar ska alltid vara skattepliktig inkomst.

Motions- och kulturverksamhet som uppfyller villkoren enligt det föreslagna 5 mom. ska betraktas som i 1 mom. 4 punkten avsedd rekreations- eller hobbyverksamhet som arbetsgivaren ordnar. Förutsättningarna för skattefrihet är därmed desamma som för de övriga skattefria personalförmånerna enligt 1 mom. Även frivillig motions- och kulturverksamhet ska således ordnas för hela personalen och vara sedvanlig och skälig.

Det föreslås att skäligheten i fråga om förmanens penningvärde direkt ska anges som 400 euro i lagen. Inom beskattningspraxisen har i fråga om motionssedlar för närvarande ett årligt belopp på omkring 200 euro per löntagare godkänts som en skälig kostnad. När det gäller stöd för annan rekreations- och hobbyverksamhet har skäligheten bedömts separat. Den föreslagna skatteförmånen ska inrymma både motionsverksamhet och kulturverksamhet på så vis att reformen inte försämrar ställningen för den motionsförmånen som redan finns. Då den skattefria förmånen kommer att omfatta även kulturverksamhet föreslås 400 euro som belopp för en skälig förmån. Förmånen ska inbegripa både motions- och kulturverksamhet, och bestämmelsen ska inte uppställa gränser för hur beloppet fördelar mellan motions- och kulturtjänster. Värdet på den skattefria förmånen ska räknas ut för varje arbetsgivare. Om arbetsgivaren erbjuder frivillig motions- eller kulturverksamhet till ett belopp som överskrider det belopp som nämns i bestämmelsen, ska den överskjutande delen betraktas som skattepliktig inkomst för arbetstagaren. För den överskjutande delen behöver dock inte betalas arbetsgivares socialskyddsavgift eller sjukförsäkringens dagpenningspremie, eftersom det i lagstiftningen om dessa avgifter och premier föreskrivs om att de inte ska tas ut för personalförmåner.

I det föreslagna 5 mom. förtecknas arbetstagarens frivilliga rekreations- och hobbyverksamhet som betraktas som skattefri. Som skattefri sedvanlig motion och idrott ska fortfarande betraktas sådana motionsformer som finländarna i allmänhet utövar, t.ex. besök på gym och i simhallar och handledda motions-timmar. Som betalmedel kan alltjämt användas motionssedlar som för närvarande nämns i 1 mom. 4 punkten. Avsikten är att propositionen till denna del inte ska ändra nuvarande praxis i fråga om motionsformerna.

Som skattefri, frivillig kulturverksamhet enligt 5 mom. ska betraktas arbetstagarens besök på museer, teatrar, opera, biografer, konserter, konstutställningar eller andra motsvarande evenemang eller tillställningar med anknytning till olika konstområden. Som andra motsvarande evenemang eller tillställningar med anknytning till olika konstområ-

den ska betraktas evenemang och tillställningar med anknytning till filmkonst, litteraturkonst, bildkonst, formgivningskonst, estradkonst, byggkonst, tonkonst, danskonst, fotokonst och cirkuskonst. Skatteförmånen innebär understöd för inträdesavgifterna till evenemangen eller tillställningarna. Besök på mässor och i nöjesparker ska inte omfattas av skattefriheten. Hyrning av produkter, t.ex. hyrning av videofilmer eller varuanskaffningar, såsom anskaffning av böcker, ska inte kunna betraktas som skattefri kulturverksamhet enligt paragrafen. Skattefriheten ska också omfatta besök i vetenskapscenter och på idrottsevenemang.

Som skattefri, frivillig verksamhet för arbetstagaren kan också betraktas frivilligt deltagande i handledda, aktivitetsbaserade konstkurser. Med stöd av det föreslagna 5 mom. ska arbetsgivaren skattefritt kunna erbjuda sina arbetstagare möjlighet att delta i sådana kurser inom filmkonst, litteraturkonst, bildkonst, formgivningskonst, estradkonst, byggkonst, tonkonst, danskonst, fotokonst och cirkuskonst som arbetstagarna själva väljer. Som skattefria konstkurser ska betraktas deltagande t.ex. i sådan kursverksamhet inom de ovan nämnda konstområdena som genomförs i form av verkstadsvärksamhet och där verksamheten är handledd med utgångspunkt i deltagarnas egen aktivitet. Materialanskaffningar för konstkurserna ska dock inte omfattas av skattefriheten. Tillämpningsområdet för momentet ska inte heller omfatta t.ex. språkutbildning eller konstkurser som kan användas som en del av examen eller som är examensinriktade.

En förutsättning för skattefrihet är att förmånen står till förfogande endast för arbetstagaren. Biljetterna, sedlarna eller de övriga betalarrangemangen ska således vara personliga. Oavsett om motions- och kulturtjänsterna har ordnats med något av de betalmedel som beskrivs ovan eller genom ett avtal mellan två parter, ska betalmedlet vara specificerat med arbetsgivarens namn eller på något annat sätt som innebär att arbetstagaren kan identifieras när han eller hon använder betalmedlet. Utan ett sådant förfarande skulle förmånen av betalmedlen vara skattepliktig inkomst till fullt belopp. Om den som tillhandahåller tjänsterna har ingått avtal om att

som betalning ta emot de ovan nämnda betalmedlen eller ingått avtal om något annat betalarrangemang i samband med motions- och kulturverksamhet, ska tillhandahållaren alltid kontrollera användarens identitet. Om personen identifieras t.ex. med hjälp av en nummerserie, ska namnet skrivas in exempelvis på biljetten senast när den övrräcks, för att sedelns samband med användaren i förekommande fall kan fastställas i efterhand.

Det ligger i arbetsgivarnas och serviceproducenternas intresse och i deras intresse som producerar betalarangemangen att kontrollen är tillräcklig, eftersom arrangemanget inte kan omfattas av skattefrihet om det inte uppfyller alla villkor enligt 5 mom., också de som gäller övervakning. När det nya 5 mom. träder i kraft måste också de nuvarande systemen med motionssedlar uppfylla kriterierna för övervakning av förmånen för att de ska kunna kvarhålla skatteförmånen.

Om en sedel eller motsvarande används som betalmedel, är det inte tillåtet att med betalmedlet köpa sådana seriebiljetter där användaren inte kan fastställas senare. Med sedeln får således köpas endast enskilda tjänster eller personliga seriebiljetter. Dessutom kommer det att förutsättas att sedeln eller något annat betalmedel inte får omvandlas i pengar. Det kommer inte heller att vara möjligt att få tillbaka pengar, om priset på tjänsten är lägre än sedeln värde.

Bestämmelsen ska inte gälla situationer där arbetsgivaren ordnar gemensamma motions- eller kulturevenemang för sina arbetstagare. Frågan om huruvida förmånen är skattefri ska då bedömas endast på basis av 1 mom. 4 punkten. Gemensamma evenemang och tillställningar ska därför inte inkluderas i värdet på förmånen enligt 5 mom. Utövande av hobbyverksamhet i arbetsgivarens lokaliteter, t.ex. i användning av ett gym i arbetsgivarens lokaliteter, ska inte inkluderas i den verksamhet som avses i 5 mom. Avsikten är att propositionen inte heller på något annat sätt ska ändra på beskattningen av rekreations- eller hobbyevenemang som arbetsgivaren ordnar kollektivt för sina arbetstagare. Evenemangens skattepliktighet ska alltjämt bedömas endast i enlighet med den etablerade tolkningen av 1 mom. 4 punkten.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Om den skattefria rekreations- och hobbyverksamheten i enlighet med propositionen utsträcks till att gälla arbetstagarnas frivilliga motions- och kulturverksamhet, kommer skatteinkomsterna att sjunka med uppskattningsvis högst något under 10 miljoner euro. Statens andel kommer att röra sig kring 5,5 miljoner euro, kommunernas andel kommer att vara 4 miljoner euro, Folkpensionsanstaltens andel 0,3 miljoner euro och församlingarnas andel 0,2 miljoner euro.

Det används årligen cirka fem miljoner motionssedlar som för närvarande gäller skattefri rekreations- och hobbyverksamhet. Arbetsgivaren kan skattefritt varje år ge motionssedlar för ca 200 euro per arbetstagare. I fråga om motionssedlarna rör sig förlusten av skatteintäkter kring 9 miljoner euro. Det beräknas att förlusterna av skatteintäkter kommer att fördubblas när den frivilliga skattefria verksamheten breddas till att omfatta kulturtjänster och när det högsta beloppet höjs till 400 euro per arbetstagare. En del av detta riktas till användningen av kulturtjänster och en del till ökad användning av motionstjänster. Dessutom kommer systemet sannolikt att omfatta helt nya arbetstagare när skattefriheten breddas till frivillig kulturverksamhet. Åtminstone under de första åren kommer förlusterna av skatteintäkter dock sannolikt att bli mindre än beräknat, eftersom arbetsgivarna sannolikt inte genast tar i bruk de skattefria kultursedlarna.

3.2 Samhälleliga konsekvenser

En frisk och funktionsduglig befolkning hör till de grundläggande faktorerna i välfärdssamhället. Likaså är välfungerande välfärdstjänster en viktig faktor med tanke på regionernas konkurrenskraft och tillgången på arbetskraft och arbetskraftens fortbestånd. Förutom basservicen spelar även kultur-, motions- och andra motsvarande välfärdstjänster en central roll som en faktor som främjar den ekonomiska tillväxten och erbjuder arbetstillfällen i utvecklade samhällen i likhet med Finland.

Syftet med denna proposition är att förbättra arbetsgivarens möjligheter att stödja personalens arbetshälsa genom att bredda urvalet av personalpolitiska metoder med sådana arbetshälsorelaterade åtgärder och handlingsmodeller som stöder arbetskraftens möjligheter att orka arbeta, trivas med sitt arbete och hållas kvar i arbetslivet. Friska och funktionsdugliga anställda är en grundläggande förutsättning för en välfungerande arbetsgemeinskap.

Faktorer som påverkar kroppens och själen välbefinnande inverkar också på den kreativa verksamheten och problemlösningsförmågan och därigenom uppkomsten av nya innovationer. Det är en utmaning att trygga konkurrenskraften. Flera undersökningar har visat vilken betydelse kultur och motion har när det gäller att upprätthålla hälsa och förebygga sjukdomar men också när det gäller att höja funktionsförmågan och kompetensen. De har ett positivt samband med atmosfären i företaget, relationerna mellan chefer och medarbetare och med människornas motivation.

Det kan förväntas att den föreslagna breddningen av skattefriheten kommer att utöka användningen av kulturtjänster, vilket i sin tur stärker kulturens ställning i samhället och förbättrar sysselsättningen inom kulturbranschen.

4 Beredningen av propositionen

Förslaget har beretts av en arbetsgrupp tillstallt av undervisningsministeriet. Förutom av företrädare för undervisningsministeriet bestod arbetsgruppen av företrädare för finansministeriet och skattestyrelsen.

Under arbetets gång hörde arbetsgruppen Helsingfors stads idrottsverk angående an-

vändningen av motionsedlar. Med understöd från Suomen Teatterit – Finlands Teatrar ry kartlade arbetsgruppen dessutom nuläget för användningen av kultersedlar bland de teatrar som får statsandelar. Arbetsgruppen ordnade ett diskussionsmöte i februari 2008. De som kallades för att höras hade också getts möjlighet att lämna skriftliga anmärkningar om förslaget. Följande instanser kallades för att höras: Finland Festivals ry, Suomen Teatterit – Finlands Teatrar ry, Suomen museoliitto – Finlands museiförbund ry, Suomen Sinfoniaorkesterit ry, Finlands Filmstiftelse, Suomen Kirjailijaliitto ry, Suomen Taiteilijaseura – Konstnärsgillet i Finland ry, Finnkino Oy, Statens idrottsråd, Finlands näringsliv rf, Statens arbetsmarknadsverk, Kommunala arbetsmarknadsverket, Företagarna i Finland rf, Skattebetalarnas Centralförbund rf, Finlands Kommunförbund, AKAVA ry, Tjänstemannacentralorganisationen FTFC rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Smartum Oy, Finnbody Oy, RJ – Kuntoilusekteli Oy, Lippupalvelu Oy och Lippupiste Oy. Dessutom hörde arbetsgruppen finansministeriets budgetavdelning. Arbetsgruppen fick tolv skriftliga utlåtanden.

Vid diskussionsmötet förhöll sig deltagarna allmänt taget positivt till förslaget om att bredda paragrafens tillämpningsområde. Det framfördes synpunkter på bl.a. avgränsningarna av tillämpningsområdet, omnämndet av beloppet i lagen och omständigheter som gäller övervakningen av systemet.

5 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 20 .

Med stöd av vad som anförs ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 69 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 69 § 1 mom. 4 punkten,
sådan den lyder i lag 1065/2003, samt
fogas till 69 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1086/2000 och 561/2004 och i nämnda lag 1065/2003, ett nytt 5 mom. som följer:

69 §

Sedvanlig personalförmån

Som skattepliktig inkomst anses inte, om inte något annat följer av vad som föreskrivs ovan, sedvanliga och skäliga förmåner som anställda och personer som får pension för tidigare anställning hos arbetsgivaren erhåller av denne och som utgörs av

4) rekreations- eller hobbyverksamhet som arbetsgivaren ordnar,

Som förmåner enligt 1 mom. 4 punkten betraktas också årliga förmåner till högst 400

euro för sådan frivillig motions- och kulturverksamhet för arbetstagaren som arbetsgivaren erbjuder. I detta moment avses med kulturverksamhet besök på museer, teatrar, opera, biografer, konserter, konstutställningar eller andra motsvarande evenemang eller tillställningar med anknytning till olika konstområden. Som kulturverksamhet betraktas också besök i vetenskapscenter och på idrottsevenemang samt deltagande i handledda, aktivitetsbaserade konstkurser. Det förutsätts att förmånen står till förfogande endast för arbetstagaren.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 200 .

Republikens President

Minister

OPETUSMINISTERIÖ

Undervisningsministeriet

MINISTRY OF EDUCATION

Ministère de l'Education

ISBN 978-952-485-503-7 (nid./htf)

ISBN 978-952-485-504-4 (PDF)

ISSN 1458-8102

Julkaisumyynti:

Yliopistopaino
PL 4 (Vuorikatu 3)
00014 Helsingin Yliopisto
puhelin (09) 7010 2363
faksi (09) 7010 2374
books@yopaino.helsinki.fi
www.yliopistopaino.helsinki.fi

Bokförsäljning:

Universitetstryckeriet
PB 4 (Berggatan 3)
00014 Helsingfors Universitet
telefon (09) 7010 2363
fax (09) 7010 2374
books@yopaino.helsinki.fi
www.yliopistopaino.helsinki.fi